МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

Проект

Н А Р Е Д Б А

№ …….

за придобиване на квалификация по професията

„ЕЛЕКТРОННА ТЪРГОВИЯ, МАРКЕТИНГ И РЕКЛАМА“

ПРОЕКТ

Раздел I
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С тази наредба се определя държавният образователен стандарт (ДОС) за придобиването на квалификация по професията 041602 „Електронна търговия, маркетинг и реклама“ от област на образование „Бизнес администрация“ и професионално направление 0416 „Търговия на едро и дребно“ съгласно Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6, ал. 1 от Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО).

Чл. 2. Държавният образователен стандарт за придобиването на квалификация по професията 041602 „Електронна търговия, маркетинг и реклама“ съгласно приложението към тази наредба определя изискванията за придобиването на втора и трета степен на професионална квалификация по професията, за придобиване на квалификация по част от професията, както и за достигане на отделни единици резултати от ученето.

Чл. 3. Въз основа на ДОС по чл. 1 и рамковите програми по чл. 10, ал. 3, т. 2, т. 3 и т. 6 от Закона за професионалното образование и обучение се разработват типови учебни планове за ученици, учебни планове за лица, навършили 16 години, и учебни програми за обучението по професията.

Раздел II

СЪДЪРЖАНИЕ НА ДЪРЖАВНИЯ ОБРАЗОВАТЕЛЕН СТАНДАРТ

Чл. 4. (1) ДОС по чл. 1 определя изискванията към кандидатите, описанието на професията, единиците резултати от учене за придобиване на всяка от степените на професионална квалификация по професията, критериите и средствата за оценяване на всяка единица резултат от учене, съвкупността от единици резултати от ученето, които формират придобиването на квалификация по част от професия, изискванията към материалната база и изискванията към обучаващите.

(2) Държавният образователен стандарт за придобиване на квалификация по професията код включва общата, отрасловата и специфичната професионална подготовка с необходимите професионални компетентности, които гарантират на обучаемия възможността за упражняване на професията след завършване на обучението.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. (1) Наредбата влиза в сила за учениците, които са постъпили за обучение в VIII клас в училищното професионално образование и обучение от учебната 2026 – 2027 г.

(2) За лицата, навършили 16 години, приети за професионално обучение в квалификационен курс по професиите от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6, ал. 1 от ЗПОО наредбата влиза в сила, считано от 1 януари 2026 г.

§ 2. Тази наредба се издава на основание чл. 22, ал. 6, във връзка с чл. 22, ал. 2, т. 6 от Закона за предучилищното и училищното образование.

ПРОЕКТ

КРАСИМИР ВЪЛЧЕВ

Министър на образованието и науката

Приложение към чл. 2

ДЪРЖАВЕН ОБРАЗОВАТЕЛЕН СТАНДАРТ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КВАЛИФИКАЦИЯ ПО ПРОФЕСИЯТА „ЕЛЕКТРОННА ТЪРГОВИЯ, МАРКЕТИНГ И РЕКЛАМА“

Професионално направление					
Код: 0416	Търговия на едро и дребно				
Професия					
Код: 041602	Електронна търговия, маркетинг и реклама				
Степени на професионална квалификация		**-**	**II**	**III**	**-**
Ниво по Национална квалификационна рамка (НКР)		**-**	**3**	**4**	**-**
Ниво по Европейска квалификационна рамка (ЕКР)		**-**	**3**	**4**	**-**

ПРОЕКТ

1. Изисквания към кандидатите

1.1. Изисквания към кандидатите за входящо минимално образователно и/или входящо квалификационно равнище за придобиване на степени/степен на професионална квалификация съгласно Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО)

За придобиване на втора и трета степен на професионална квалификация (СПК) по професията „Електронна търговия, маркетинг и реклама“ от Списъка на професиите за професионално образование и обучение (СППОО), утвърден от министъра на образованието и науката със Заповед № РД09-2230 от 09.08.2024 г., изискванията за входящото минимално образователно равнище към кандидатите са:

1.1.2. За придобиване на втора степен на професионална квалификация

- за лица, навършили 16 години – завършен първи гимназиален етап.

1.1.3. За придобиване на трета степен на професионална квалификация

- за ученици – завършено основно образование;
- за лица, навършили 16 години – придобито право за явяване на държавни зрелостни изпити или завършено средно образование.

Изискването за входящо квалификационно равнище при продължаващо професионално обучение за придобиване на трета степен на професионална квалификация е придобита втора степен на професионална квалификация по професията.

1.2. Здравословното състояние на кандидата се удостоверява с медицински документ, доказващ, че професията, по която желае да се обучава, не му е противопоказна.

2. Описание на професията

2.1. Втора степен на професионална квалификация по професията

Придобилият квалификация по професията „Електронна търговия, маркетинг и реклама“ с втора степен на професионална квалификация изпълнява основни функции, свързани със следните области на дейност: работа с дигитални платформи за електронна търговия, обслужване на клиенти, управление на поръчки в електронната търговия, ценообразуване и формиране на ценова политика в електронната търговия, маркетинга и рекламата.

Специалистът в професията „Електронна търговия, маркетинг и реклама“ с втора степен на професионална квалификация работи с дигитални платформи за електронна търговия (например онлайн магазини, онлайн пазари), умее да качва и управлява продукти в платформата, както и да извършва основни настройки. Подпомага процеса на изготвяне на

ПРОЕКТ

продуктови описания включително с превод на чужд език.

Специалистът в професията „Електронна търговия, маркетинг и реклама“ с втора степен на професионална квалификация подпомага обработката на клиентски заявки и поръчки, комуникира с клиенти чрез различни канали (имейл, телефон, чат), отговаря на запитвания и решава проблеми с поръчки. Следи за изпълнението на поръчките и координира доставката.

Специалистът в професията „Електронна търговия, маркетинг и реклама“ с втора степен на професионална квалификация подпомага определянето на цени на продуктите, като се съобразява с пазарната цена, себестойността, както и ценовата политика на компанията. Участва в подготовката на промоции и отстъпки.

Специалистът в професията „Електронна търговия, маркетинг и реклама“ познава и прилага основните инструменти и технологии за маркетинг и дигитален маркетинг, работи с аналитични инструменти, бази данни и други.

Специалистът в професията „Електронна търговия, маркетинг и реклама“ с втора степен на професионална квалификация задължително познава и прилага правилата за здравословни и безопасни условия на труд, GDPR и устойчиво икономическо развитие.

Изпълняващият професията „Електронна търговия, маркетинг и реклама“ с втора степен на професионална квалификация използва разнообразие от инструменти и ресурси:

- Компютър и специализирани софтуерни бизнес приложения;
- Офис оборудване за извършване на административни задачи – копирни машини, телефони и други;
- Интернет и комуникационни платформи – осъществява комуникация с клиенти.

Изпълняващият професията „Електронна търговия, маркетинг и реклама“ с втора степен на професионална квалификация работи под наблюдението на старши колеги, бързо се обучава на нови дигитални инструменти, постига поставените задачи в рамките на договорените срокове, показва готовност за работа в екип и умее да общува ефективно с колеги и клиенти. Необходимо е да притежава отлични комуникативни умения, способност да разбира нуждите и предпочитанията на клиентите, да анализира данни, да се изразява ясно писмено и устно, да владее чужд език, да има творческо мислене, да решава проблеми, бързо да се учи и да използва в работата си нови технологии. Необходими са основни познания в сферата на маркетинга и рекламата.

Изпълняващият професията работи с компютър, софтуер за управление на електронна

ПРОЕКТ

търговия (онлайн магазини), социални мрежи, имейл клиенти, програми за обработка на изображения, инструменти за анализ на данни и специализирани програми за обработка на поръчки.

2.2. Трета степен на професионална квалификация по професията

Изпълняващият професията „Електронна търговия, маркетинг и реклама“ с трета степен на професионална квалификация е специалист, който самостоятелно извършва комплексни задачи в областта на дигиталния маркетинг, електронната търговия и реклама.

Специалистът по професията „Електронна търговия, маркетинг и реклама“ с трета степен на професионална квалификация самостоятелно управлява оперативните аспекти на електронната търговия, маркетинга и рекламата и изпълнява определените задачи в рамките на утвърдена маркетингова стратегия на фирмата. Отговаря за оптимизирането на продажбите, управлява продуктовите описания, обработва поръчките, координира доставките и осигурява качествено обслужване на клиентите. В тези свои действия той мобилизира и използва своите знания, умения и компетентности по създаване и управление на бази данни, компютърна графика и управление на киберсигурността в електронната търговия, маркетинга и рекламата.

Специалистът по професията „Електронна търговия, маркетинг и реклама“ работи с различни системи за управление, като оптимизира ценообразуването на стоките, съобразявайки се със зададената ценова политика и пазарните цени. Анализира резултатите от продажбите и препоръчва мерки за повишаване на ефективността.

Специалистът в професията „Електронна търговия, маркетинг и реклама“ с трета степен на професионална квалификация притежава задълбочени познания и умения в областта на дигиталния маркетинг и електронната търговия, като самостоятелно планира, изпълнява и анализира резултатите от дигитални маркетингови кампании, оптимизира онлайн продажбите и управлява онлайн комуникацията с клиентите.

Изготвя редовни отчети за изпълнените задачи, като предоставя конкретни данни за резултатите от продажбите и маркетинговите кампании. Анализира получените данни и препоръчва оптимизации и подобрения. Подпомага разработването на маркетингови планове и рекламни кампании.

Изготвя и разпространява маркетингови материали, оптимизира онлайн съдържанието за търсачки, участва в изпълнението на рекламни кампании в съответствие с утвърдените стратегии. Използва различни инструменти за анализ на данни и препоръчва мерки за повишаване на ефективността на маркетинговите дейности. Внедрява и използва методи за

ПРОЕКТ

тестване на различни варианти на маркетингови материали и кампании.

Работи самостоятелно, бързо се обучава на нови дигитални инструменти, постига поставените задачи в рамките на договорените срокове, умее да общува ефективно с колеги и клиенти. Необходимо е да притежава отлични комуникативни умения, способност да разбира нуждите и предпочитанията на клиентите, да анализира данни, да се изразява ясно писмено и устно, да владее чужд език, да има творческо мислене, да решава проблеми, да използва в работата си нови технологии. Необходими са задълбочени познания в сферата на електронната търговия, маркетинга и рекламата.

Изпълняващият професията работи с компютър, софтуер за управление на електронна търговия (онлайн магазини), социални мрежи, имейл клиенти, програми за обработка на изображения, инструменти за управление на бази данни, компютърна графика и управление на киберсигурността и други специализирани софтуерни продукти в рамките на професията.

При продължаващото професионално обучение се организира обучение за усвояване на единиците резултати от ученето, които лицата не притежават.

3. Единици резултати от ученето (ЕРУ) за придобиване на всяка от степените на професионална квалификация по професията

Степен на професионална квалификация	Ниво по НКР / ЕКР	Номер на ЕРУ и вид професионална подготовка (ПП)																					
		ЕРУ 1	ЕРУ 2	ЕРУ 3	ЕРУ 4	ЕРУ 5	ЕРУ 6	ЕРУ 7	ЕРУ 8	ЕРУ 9	ЕРУ 10	ЕРУ 11	ЕРУ 12	ЕРУ 13	ЕРУ 14	ЕРУ 15	ЕРУ 16	ЕРУ 17	ЕРУ 18	ЕРУ 19	ЕРУ 20	ЕРУ 21	ЕРУ 22
		Обща ПП	Отраслова ПП											Специфична ПП									
II	3	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x					
III	4	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

3.1. Списък на Единиците резултати от ученето по видове професионална подготовка

ЕРУ по обща професионална подготовка – единна за всички професионални направления от СППОО:

ЕРУ 1. Здравословни и безопасни условия на труд и опазване на околната среда

ЕРУ 2. Икономика и предприемачество

ЕРУ по отраслова професионална подготовка – единна за професиите от професионално направление „Търговия на едро и дребно“:

ПРОЕКТ

ЕРУ 3. Делова комуникация

ЕРУ 4. Защита на личните данни и съблюдаване на Общия регламент за защита на личните данни на ЕС (ОРЗЛД)

ЕРУ 5. Устойчиво икономическо развитие и зелени умения

ЕРУ 6. Правна грамотност за бизнеса и администрацията

ЕРУ 7. Обща икономическа теория, икономическо поведение и вземане на решения

ЕРУ 8. Основи на мениджмънта

ЕРУ 9. Основи на маркетинга

ЕРУ 10. Основи на финансите и финансовото управление

ЕРУ 11. Основи на счетоводната отчетност

ЕРУ 12. Основни на бизнес статистиката и визуализацията на данни

ЕРУ по специфична професионална подготовка по професията:

ЕРУ 13: Информационни и комуникационни технологии в маркетинга и рекламата

ЕРУ 14: Дигитални платформи за електронна търговия

ЕРУ 15: Клиентско обслужване и управление на поръчки в електронната търговия

ЕРУ 16: Ценообразуване и ценова политика в електронната търговия

ЕРУ 17: Дигитален маркетинг и реклама

ЕРУ 18: Оптимизация за търсачки и управление на онлайн репутация

ЕРУ 19: Създаване и работа с бази данни

ЕРУ 20: Компютърна графика

ЕРУ 21: Киберсигурност в електронната търговия и дигиталния маркетинг

ЕРУ 22: Приложение на изкуствения интелект в електронната търговия, маркетинга и рекламата

3.2. Описание на единиците резултати от ученето за професията „Електронна търговия, маркетинг и реклама“

3.2.1. Обща професионална подготовка по професията

ЕРУ № 1	**Здравословни и безопасни условия на труд и опазване на околната среда**
Резултат от учене 1.1	Спазва хигиенните норми и здравословните и безопасни условия на труд на работното място
Знания	• Познава основните нормативни документи за здравословни и безопасни условия на труд

ПРОЕКТ

	• Обяснява възможните професионални и здравни рискове на работното място и причините за тяхното възникване • Разяснява основните правила при оказването на първа помощ при трудови злополуки • Изброява основните видове лични предпазни средства и техните функции • Познава видовете защитни приспособления и средства за сигнализация и маркировка за осигуряване на ЗБУТ • Изброява правилата за работа при аварии и аварийни ситуации
Умения	• Прилага мерки за безопасност на работното място • Спазва хигиенните норми на работното място • Прилага инструкции за безопасна работа • Реагира правилно при аварийни ситуации
Компетентности	• Спазва стриктно мерките за безопасност при изпълнение на различните трудови дейности
Резултат от учене 1.2	Осъществява превантивна дейност за опазване на околната среда
Знания	• Познава нормативни документи, свързани с опазването на околната среда и ЗБУТ • Познава трудовоправните норми, свързани със ЗБУТ • Разяснява общите изисквания за осигуряване на ЗБУТ съобразно спецификата на провежданата дейност и изискванията на техническото, технологичното и социалното развитие с цел защита на живота, здравето и работоспособността на работещите
Умения	• Търси информация за устойчиви практики, приложими в конкретната професионална дейност • Изпълнява дейности по събиране и съхраняване на опасни продукти, излезли от употреба уреди и консумативи съобразно правилата за рециклиране • Използва технологии и материали, щадящи околната среда • Спазва практики за пестене на вода, енергия и други ресурси на работното място
Компетентности	• Правилно обработва отпадъците на работното място съобразно изискванията за сортиране • Вярно и точно разпознава замърсяващи фактори на работното място и съдейства за ограничаване на въздействието им • Способен е стриктно да следва утвърдените правила и изисквания за опазване на околната среда
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Владее теоретични знания за: - хигиенните норми

ПРОЕКТ

	- здравословните и безопасни условия на труд на работното място - овладяването на аварийни ситуации и оказването на първа помощ - превантивната дейност за опазване на околната среда Част по практика на професията: • Избира своевременно най-адекватния тип поведение при зададената рискова ситуация • Вярно и точно определя необходимите действия за оказване на първа помощ
Средства за оценяване	Част по теория: писмен изпит Част по практика: изпълнение на практическа задача по индивидуално практическо задание
ЕРУ № 2	**Икономика и предприемачество**
Резултат от учене 2.1	Познава основите на пазарната икономика
Знания	• Познава основни икономически понятия - търсене, предлагане, пазар, конкуренция, цена • Познава ролята на държавата в икономиката - данъци, бюджет, регулации • Обяснява дейността на организацията в контекста на основни икономически принципи и понятия • Разяснява основни понятия във финансите - приходи, разходи, печалба, инвестиции • Разбира значението на социалната и екологичната отговорност при ръководене на бизнес
Умения	• Използва основни икономически понятия като търсене, предлагане, пазар, конкуренция и цена при изпълнение на професионалните си задачи • Отчита значението на основните финансови показатели като приходи, разходи, печалба и инвестиции
Компетентности	• Прилага правилата и изискванията, свързани с ролята на държавата в икономиката, включително данъци, бюджет и регулации, в рамките на работната среда и своите професионални ангажименти
Резултат от учене 2.2	Познава основите на предприемачеството
Знания	• Познава същността и ролята на предприемачеството в икономиката • Изрежда основните стъпки при стартиране на бизнес, включително генериране на идея, пазарно проучване, изготвяне на бизнес план • Изброява видовете фирми и организационно-правни форми на стопанска дейност
Умения	• Разграничава видовете фирми и организационно-правните форми на стопанска дейност • Прилага знания за предприемачеството в работната си среда

ПРОЕКТ

Компетентности	• Идентифицира успешни практически примери за управление на бизнес начинания • Предлага решения за подобряване на дейността в съответствие с технологичните и организационните изисквания • При необходимост представя идеи и предложения пред клиенти, инвеститори или партньори, като аргументира решенията си
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Владее основните теоретични знания и понятия в областта на икономиката • Владее основните теоретични постановки в областта на предприемачеството Част по практика на професията: • Вярно, точно и мотивирано определя действията за разрешаване на описания проблем в зададения казус • Участва в разработването на бизнес план на фирмата според изискванията на предварително дефинираното задание
Средства за оценяване	Част по теория: писмен изпит Част по практика: изпълнение на практическа задача по индивидуално практическо задание

3.2.2. Отраслова професионална подготовка по професията

ЕРУ № 3	**Делова комуникация**
Резултат от учене 3.1	Поддържа комуникация с колегите в екипа и с ръководството
Знания	• Познава нормите на поведенческия и речевия бизнес етикет • Познава международните, националните и организационните стандарти и практики за писмена комуникация • Посочва отделните длъжности и функции на членовете на екипа • Описва функционалните взаимоотношения и йерархичните връзки с колегите си в екипа и с ръководството на отделните равнища в организацията • Идентифицира конфликтни и критични ситуации при работа в екип и под напрежение
Умения	• Осъществява комуникация в екипа • Спазва йерархията в екипа • Спазва нормите за приемливост на поведенческия невербален и вербален (речеви) бизнес етикет • Подготвя вътрешноорганизационни писмени съобщения и информация при използване на различни комуникационни канали

ПРОЕКТ

Компетентности	• Подбира подходящите поведенчески (невербални) и вербални (речеви) и писмени средства за ефективна комуникация с колегите и ръководството в организацията
Резултат от учене 3.2	Поддържа комуникация с клиенти
Знания	• Познава основните клиенти, контрагентите и заинтересованите лица от функционирането на организацията • Посочва значението на клиентското обслужване и управлението на взаимоотношенията • Познава вътрешноорганизационната информационна система за данни
Умения	• Осъществява делова комуникация на място с клиентите, ползвателите, контрагентите и другите видове заинтересовани лица от функционирането на организацията • Осъществява делова комуникация по телефона или с помощта на софтуерни приложения за синхронна и асинхронна комуникация • Организира провеждането на онлайн работни срещи • Участва в онлайн работни срещи • Прилага нетикет в онлайн срещи
Компетентности	• Умело адаптира комуникацията според нуждите и очакванията на клиента или партньора при спазване на професионален тон и подход
Резултат от учене 3.3	Поддържа бизнес кореспонденция
Знания	• Познава международните, националните и организационните стандарти, правила и практики за бизнес кореспонденция • Познава основните комуникационни канали за осъществяване на бизнес кореспонденция и ситуациите, в които се налага тяхното паралелно използване • Познава правилата за писмено документиране и отчитане на проведени събития, работни срещи, предаване на документи и работни резултати в следствие на изпълнението на договорни задължения
Умения	• Подготвя официални писма становища, съгласувателни писма, придружителни писма, циркулярни писма • Подготвя докладни записки, служебни бележки, доклади и прочие вътрешноорганизационна кореспонденция в йерархичен порядък • Подготвя паметни записки, протоколи, меморандуми, приемно-предавателни протоколи и други подобни документи за удостоверяване, писмено документиране и отчитане на проведени събития, работни срещи, предаване на документи и работни резултати в следствие на изпълнението на договорни задължения

ПРОЕКТ

	• Подготвя имейл съобщения, текстови съобщения за цифрова комуникация и постове за публикуване в социални мрежи
Компетентности	• Подбира подходящата писмена форма на бизнес кореспонденцията, структурата и съдържанието на информацията, която следва да се изпрати, подходящите изразни средства и подходящото форматиране на текста
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • владеене на основните теоретични знания в областта на бизнес комуникацията и бизнес кореспонденцията – международните и националните стандарти и практики • владеене на конвенционалните и дигиталните комуникационни канали и съвременните дигитални технологии Част по практика на професията: • Вярно, точно и мотивирано определя действията за разрешаване на проблемите в зададения казус и/или практическа задача
Средства за оценяване	Част по теория: писмен изпит Част по практика: изпълнение на практическа задача по индивидуално практическо задание
ЕРУ № 4	**Защита на личните данни и съблюдаване на Общия регламент за защита на личните данни на ЕС (ОРЗЛД)**
Резултат от учене 4.1	Основи на ОРЗЛД регламента и защита на личните данни
Знания	• Познава основните понятия, свързани с личните данни (например име, ЕГН, адрес, здравна информация и други) • Познава основни разпоредби на същността на ОРЗЛД (Общ регламент за защита на данните) • Посочва кога лични данни следва да се събират, използват или предават с изрично писмено съгласие на лицата – субекти на данните • Познава документите, с които се получава съгласие за ползване на лични данни на лицата – субекти на данните
Умения	• Описва основните права на гражданите по ОРЗЛД (право на достъп, корекция, изтриване и др.) • Изброява стъпките при събиране и обработване на лични данни – от заявка до съхранение • Съдейства при попълване на образци за съгласие или отказ за обработка на лични данни • Използва шаблони и указания за правилна обработка и съхранение на лична информация
Компетентности	• Работи отговорно с поверителна информация, като избягва неправомерно споделяне
Резултат от учене 4.2	Прилага процедури за обработка на лични данни
Знания	• Описва различните видове лични данни (основни, чувствителни и специални категории)

ПРОЕКТ

	• Назовава данни, които изискват повишено ниво на защита • Познава начини за законосъобразно събиране, обработка и съхранение на лични данни
Умения	• Прилага методи за събиране и записване на лични данни (например формуляри, онлайн системи, телефонна комуникация) • Съдейства при документиране на съгласие, искания за достъп или корекция на лични данни
Компетентности	• Работи отговорно и в съответствие с вътрешните правила и законови изисквания за защита на личните данни • Прилага коректно вътрешните процедури за обработка на лични данни и подпомага предприемането на коригиращи и превантивни действия съгласно изискванията на ОРЗЛД
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Степен на владеене на основните теоретични знания в областта на използването и съхраняването на лични данни • Владее основните теоретични знания в областта на конфиденциалността на информацията и защита на личните данни Част по практика на професията: • Вярно, точно и мотивирано определяне на действията за разрешаване на проблемите в зададения казус и/или практическа задача
Средства за оценяване	Част по теория: писмен изпит Част по практика: изпълнение на практическа задача по индивидуално практическо задание
ЕРУ № 5	**Устойчиво икономическо развитие и зелени умения**
Резултат от учене 5.1	Прилага принципите на устойчиво развитие в икономическата дейност
Знания	• Обяснява дефинициите за устойчиво развитие според нормативните документи • Обяснява концепцията за кръгова икономика според нормативните документи • Познава Целите за устойчиво развитие на Организацията на обединените нации (ООН) • Изброява екологични стандарти, свързани с устойчивото управление на ресурсите, приети и утвърдени от Българския институт по стандартизация
Умения	• Използва устойчиви практики при работа с материали и управление на процесите • Избира методи за оптимизиране на ресурсите с цел намаляване на отпадъците • Прилага възможностите за внедряване на екологични иновации в стопанската дейност
Компетентности	• Ефективно прилага устойчиви и екологосъобразни методи и действия в икономическите процеси, които отговарят за

ПРОЕКТ

	ефективното използване на ресурсите, но адаптират решенията към спецификите на бизнеса, при спазване на националните стандарти в областта на устойчивото управление
Резултат от ученето 5.2	Спазва екологичните изисквания при стопанската дейност
Знания	• Познава нормативната уредба, свързана с екологичната устойчивост на предприятията • Посочва въздействието на стопански дейности върху околната среда
Умения	• Спазва изискванията за намаляване на въглеродния отпечатък на фирмата • Изпълнява процедури за правилно управление на отпадъците и рециклиране • Прилага критерии за екологична оценка на бизнес проекти
Компетентности	• Отговорно спазва изискванията за устойчиво развитие при изпълнение на икономически дейности
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Точно и вярно представя основните изисквания за приложение, принципите на концепцията за устойчиво развитие и зелената икономика Част по практика на професията: • Описва конкретни действия и мерки за гарантиране на устойчивост в работата на организацията и опазване на околната среда
Средства за оценяване	Част по теория: писмен изпит Част по практика: изпълнение на практическа задача по индивидуално практическо задание
ЕРУ № 6	**Правна грамотност за бизнеса и администрацията**
Резултат от учене 6.1	Прилага действащото законодателство и правните норми
Знания	• Познава същността на правната норма – същност, структура (хипотеза, диспозиция, санкции), функции и задължителен характер • Познава източниците на правните норми – според правната система; според ролята им в правната система, според съдържанието им и според основния им източник • Описва йерархията на нормативните актове в Република България • Описва най-важните основни принципи в административното, трудовото, гражданското и търговското право • Разграничава понятията „санкция“ и „наказание“ според гражданското и административното право

ПРОЕКТ

	• Познава основните права и задължения на икономическите субекти според действащите правни норми в търговското и договорното право
Умения	• Тълкува правна норма според контекста и правния акт • Прилага конкретни правни разпоредби към реален случай • Свързва правилно конкретна задача с приложим нормативен документ
Компетентности	• Самостоятелно прилага правни норми, отчитайки йерархията на нормативните актове и спецификата на конкретната професионална ситуация
Резултат от учене 6.2	Разпознава видовете правни сделки и видовете правни документи
Знания	• Описва основните и най-разпространени правни сделки: едностранни, двустранни и многостранни; правни сделки, предоставящи имотни облаги; възмездни и безвъзмездни сделки и други • Описва основните видове правни документи, използвани в стопанската дейност • Назовава задължителните реквизити на правен документ (наименование, дата, подпис, наличието на печат, ако се изисква)
Умения	• Разпознава вида на някои от най-често срещаните правни сделки • Разпознава вида и предназначението на конкретен правен документ • Разграничава документи според правната им сила и функция • Съхранява правни документи съгласно вътрешнофирмени правила
Компетентности:	• Правилно разпознава видове сделки и правни документи
Резултат от учене 6.3	Попълва стандартен договор
Знания	• Посочва основни елементи на договор – страни, предмет, срок, цена, подпис и печат (ако се изисква) • Изброява видове договори според предмета на дейността и правната форма • Познава законодателни изисквания към граждански и търговски договори • Посочва последици от нарушение или липса на елемент в договор

ПРОЕКТ

Умения	• Попълва договор по образец, използвайки коректна правна терминология • Проверява наличие на всички елементи, изисквани от закона • Проверява дали договорът отговаря на изискванията за съдържание и форма според образец или указание
Компетентности	• Изготвя договори в съответствие с нормативните изисквания, като следи за пълнота и правна допустимост на съдържанието
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Точно и вярно представя основните принципи на правото, правните норми и действащото законодателство Част по практика на професията: • Разпознава вида на конкретен нормативен акт, на конкретна правна сделка или договор
Средства за оценяване	Част по теория: писмен изпит Част по практика: изпълнение на практическа задача по индивидуално практическо задание
ЕРУ № 7	**Обща икономическа теория, икономическо поведение и вземане на решения**
Резултат от учене 7.1	Прилага принципи на икономическото мислене
Знания	• Обяснява икономическата наука като наука за производството, разпределението и потреблението на стоките и услугите • Обяснява разликата между нормативна и позитивна икономическа наука • Обяснява принципа за разумно вземане на решения от икономическите субекти в условията на ограниченост на ресурсите • Познава основните икономически въпроси: какво да се произвежда, как да се произвежда, къде да се произвежда и за кого да се произвежда, като сравнение между основните икономически школи • Познава принципа „при равни други условия“ (ex paribus) и как той се прилага в икономическите процеси и икономиката
Умения	• Идентифицира основни икономически решения в ежедневието • Прилага принципа „при равни други условия“ в конкретни икономически ситуации • Разпознава случаи на ограниченост на ресурсите в практиката • Взема рационални решения в условията на ограниченост

ПРОЕКТ

Компетентности	• Прилага основни принципи на икономическото мислене за вземане на решения в условия на ограниченост
Резултат от учене 7.2	Видове пазарни структури, еластичност на търсенето и предлагането и видове конкуренция
Знания	• Познава различните видове пазарни структури от гледна точка на предлагането и търсенето (монопол, монополистична конкуренция, съвършена конкуренция, олигопол, олигопсон) • Познава икономическите закони за търсенето и предлагането и концепцията за пазарно равновесие и как то се постига • Обяснява еластичността на търсенето под влияние на различните фактори на търсенето • Обяснява ценовата еластичност на предлагането • Познава някои от основните ценови и неценови детерминанти на търсенето и предлагането (брой конкуренти; цени на ресурсите; допълнително данъчно облагане; поява и отлив на потребители и производители)
Умения	• Идентифицира примери за различни пазарни структури в икономическата действителност (в конкретни икономически сектори и конкретни пазари) • Обяснява как законите за търсенето и предлагането изразяват характера на връзката между цените и предлаганите количества • Разпознава ситуациите на пазарно равновесие и неравновесие • Изчислява различни видове еластичност на търсенето и на предлагането (при абсолютно еластично, абсолютно нееластично и нормално еластично търсене или предлагане)
Компетентности	• Подпомага анализа на видовете пазарни структури и конкуренция за разбиране на съществуващата пазарна ситуация и пазарната динамика
Резултат от учене 7.3	Постига вътрешнофирмено равновесие
Знания	• Познава понятията: постоянни и променливи разходи, средни постоянни и средни променливи разходи, пределни разходи и общи разходи • Познава понятията постоянни и променливи приходи, средни и пределни приходи и разходи • Познава важността на равновесието между приходи и разходи за бизнеса и реализирането на точка на пречупване (печалба) • Оценява въздействието на видовете разходи и приходи за постигане на вътрешнофирмено равновесие и реализирането на фирмена печалба

ПРОЕКТ

Умения	• Изчислява различните видове средни и пределни разходи за даден продукт и чертае графики на тяхното изменение • Определя пределните и средните приходи на фирмата и чертае графики за тяхното изменение • Прилага концепцията за вътрешнофирмено равновесие в практическите ситуации според ординалния подход • Демонстрира графично как разходите и приходите влияят на печалбата на фирмата
Компетентности	• Изчислява и онагледява графично средните и пределните разходи и приходи за постигане на вътрешнофирмено равновесие
Резултат от учене 7.4	Постига потребителско равновесие
Знания	• Обяснява понятието за пределна полезност на продуктите • Познава влиянието на пределната полезност на продуктите и разполагаемия доход върху потребителските решения (изокости и изокванти) • Познава връзката между цена и полезност при вземане на решения • Определя как потребителите максимизират своята полезност
Умения	• Предоставя примери за пределна полезност при потреблението на конкретни продукти в ежедневието • Обяснява как потребителите вземат решения въз основа на пределната полезност • Прилага концепцията за пределна полезност в реални потребителски сценарии
Компетентности	• Анализира взаимодействието на пределната полезност и разполагаемите потребителски доходи за постигане на потребителско равновесие
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Точно и вярно представя същността на икономическата наука, основните икономически въпроси и основните принципи на икономическото мислене Част по практика на професията: • Въз основа на конкретни данни за фирмени разходи и приходи или за конкретна полезност на стоки и услуги и разполагаемите доходи на потребителите онагледява графично постигането на фирмено или потребителско равновесие
Средства за оценяване	Част по теория: писмен изпит Част по практика: изпълнение на практическа задача по индивидуално практическо задание
ЕРУ № 8	**Основи на мениджмънта**

ПРОЕКТ

Резултат от учене 8.1	Познава същността на мениджмънта и разграничава основните елементи на управленските системи
Знания	• Познава същността на мениджмънта в икономическите управленски системи • Определя системите на управление като съвкупност от взаимосвързани елементи, подчинени на определени йерархични зависимости за постигането на определена цел и/или поддържането на дадено състояние • Изброява основните елементи на управленските системи: субект на управление; обект на управление; обратна връзка; външна и вътрешна организационна среда • Обяснява значението на външната среда – клиенти, доставчици, конкуренти, законови условия • Описва ролята на вътрешната среда – структура, човешки капитал, ресурси • Познава понятието „обратна връзка“ и неговото значение за ефективността на управлението
Умения	• Разпознава кой е субектът и кой е обектът в управленска система и конкретна управленска ситуация • Установява връзки и предава информация между различни участници в процеса на управление • Общува с колеги и ръководство в рамките на установената вътрешна структура и йерархични правила
Компетентности	• Правилно предава служебна информация, като използва подходящи комуникационни канали
Резултат от учене 8.2	Познава основните управленски функции
Знания	• Изброява основните управленски функции: планиране, организиране, ръководене и контролиране • Обяснява всяка една от основните управленски функции и нейната роля за постигане на фирмените цели • Описва ролята на всяка функция в управленския процес • Описва принципите на планиране чрез създаване на ясни и изпълними цели • Обяснява защо планирането е важно за успеха на екипа на дадена организация
Умения	• Създава план за малка задача, използвайки ясни цели • Разпознава силните и слабите страни на плана • Извършва оценка на ефективността на плана
Компетентности	• Избира подходящи стъпки за планиране и организиране на дадена дейност във фирмата или организацията
Резултат от учене 8.3	Прилага управленски решения

ПРОЕКТ

Знания	• Познава основни методи за вземане на решения, като обсъждане на различни гледни точки и избор на оптимално решение • Описва стъпките във вземането на решение - разбиране на проблема, разглеждане на варианти и избор на решение
Умения	• Демонстрира как да избере решение, като използва различни идеи от участник в даден екип • Изпълнява избраното решение и наблюдава резултатите • Прави оценка дали решението е било успешно и как може да бъде подобрено следващия път
Компетентности	• Участва в групови обсъждания, като прави предложения за подобряване на бъдещите решения
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Точно и вярно представя структурата на управленските системи и същността на основните управленски функции Част по практика на професията: • Представя конкретни стъпки за планиране и организиране изпълнението на възложена задача или дейност
Средства за оценяване	Част по теория: писмен изпит Част по практика: изпълнение на практическа задача по индивидуално практическо задание
ЕРУ № 9	**Основи на маркетинга**
Резултат от учене 9.1	Познава същността, ролята и функциите на маркетинга в дейността на предприятието
Знания	• Описва значението на маркетинга съгласно дефиницията на проф. д-р Филип Котлър и други теоретици на маркетинга • Изброява основните функции на маркетинга: проучване на пазара, реклама, продажби, информиране, убеждаване и обслужване на клиенти • Обяснява ролята на маркетинга за успеха на предприятието/фирмата
Умения	• Разграничава дейности с маркетингова насоченост от други фирмени дейности • Помага при представяне на стока или услуга пред клиент • Участва в разговори за предлагане на продукти и услуги • Съдейства при показване и обясняване на предимства на продукт
Компетентности	• Участва в елементарни дейности, свързани с предлагане и представяне на продукти или услуги, като съдейства за постигане на целите на предприятието
Резултат от учене 9.2	Прилага основни елементи от маркетинг микса

ПРОЕКТ

Знания	• Назовава основните елементи на маркетинг микса – продукт, цена, място, реклама и свързаните с тях основни дейности • Обяснява как всеки елемент от микса влияе на бизнеса • Изброява примери за всеки от елементите на маркетинг микса
Умения	• Събира пазарна информация от потребители • Въвежда информация във формуляри и регистри • Насочва потребители към промоционални стоки и услуги • Подпомага извършване на проучване на конкуренцията за определяне на подходящите цени, рекламни и промоционални дейности
Компетентности	• Съдейства при представяне и предлагане на продукти и услуги, като прилага основни елементи от маркетинга за постигане на по-добри продажби
Резултат от учене 9.3	Подпомага проучването на потребителите
Знания	• Описва какво представлява проучването на потребителите и защо е важно • Изброява основните методи за проучване на потребителите като анкети и интервюта • Обяснява значението на обратната връзка от клиентите за бизнеса
Умения	• Участва в изготвянето на анкети или въпросници за събиране на информация от потребители • Провежда анкети и събира обратна връзка от клиентите • Анализира резултатите от проучванията и предлага идеи на базата на събраните данни
Компетентности	• Подпомага събирането на необходимата информация и вземането на решения за подобряване на продуктите или услугите на база на осъществените проучвания на потребителите
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Точно и вярно представя същността на маркетинга, структурата на основните елементи на маркетинг микса и основните маркетингови дейности Част по практика на професията: • Представя конкретни стъпки за дейности по проучване на конкурентите и потребителите
Средства за оценяване	Част по теория: писмен изпит Част по практика: изпълнение на практическа задача по индивидуално практическо задание
ЕРУ № 10	**Основи на финансите и финансовото управление**

ПРОЕКТ

Резултат от учене 10.1	Познава същността на парите и паричната система
Знания	• Описва какво представляват парите и каква е тяхната роля в икономиката • Изброява различни видове пари (налични пари, електронни пари) • Изброява основните функции на парите: средство за обмен, мерило на стойност, разчетна единица и средство за съхранение на стойност • Обяснява някои от основните елементи и принципи на функциониране на паричната система и основната роля на централната банка
Умения	• Изяснява функциите на парите в ежедневието • Разпознава различните форми на пари (пари в брой, електронни пари, криптовалути) • Обяснява принципите на функциониране на паричните системи
Компетентности	• Осъществява избор на подходящ вид парични средства в зависимост от необходимостта за съхранение на стойността им или по-бързото им изразходване
Резултат от учене 10.2	Познава същността на лихвата, видовете лихви и факторите, които оказват влияние при определяне на лихвените проценти
Знания	• Описва понятията „лихва” и „лихвен процент” и тяхното влияние върху стойността на парите • Разграничава видовете лихви и лихвени проценти • Описва функцията на основния лихвен процент в дадена икономика • Определя факторите, които оказват влияние върху размера на лихвата
Умения	• Разпознава различните видове лихви и лихвени проценти • Изчислява проста и сложна лихва • Сравнява резултатите при вземане на кредити или депозиране на парични средства при различни видове лихвени проценти
Компетентности	• Подпомага решенията за вземане на кредити или депозиране на парични средства при различни видове лихва и лихвени проценти
Резултат от учене 10.3	Познава основите на публичните финанси
Знания	• Назовава основните видове публични блага и необходимостта от тяхното заплащане под формата на данъци и други видове публични приходи • Описва същността на публичните финанси и тяхното значение

ПРОЕКТ

	• Изброява основни източници на публични приходи (например данъци, такси) • Познава структурата на публичните разходи и основните им категории • Обяснява ролята на публичните финанси за стимулиране на икономическото развитие или предотвратяване прегряването на икономиката • Обяснява същността на балансиран и небалансиран публичен бюджет – при наличието на излишък или дефицит
Умения	• Разпознава основните източници на приходи в бюджетите на централната администрация и местните власти (например данъци, такси) • Идентифицира основните видове публични разходи в бюджетите на централната власт и местните администрации • Предлага основни източници за допълнително финансиране на бюджетите на централната и местните власти – емитиране на държавен и или общински дълг и други
Компетенции	• Съпоставя положителните и негативните страни в планирането и изпълнението на публичните бюджети
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Точно и вярно представя същността на парите и видовете парични средства, изчисляването на бъдещата и нетната настояща стойност на парите, както и същността на публичните финанси и основните видове публични приходи и разходи Част по практика на професията: • Представя конкретни стъпки за изчисляването на бъдещата и нетната настояща стойност при зададен лихвен процент и очаквани парични потоци или необходим обем на разходите за дадена инвестиция
Средства за оценяване	Част по теория: писмен изпит Част по практика: изпълнение на практическа задача по индивидуално практическо задание
ЕРУ № 11	**Основи на счетоводната отчетност**
Резултат от учене 11.1	Познава основните принципи на счетоводната дейност
Знания	• Характеризира отчетните обекти в предприятията • Познава действащото в страната счетоводно законодателство • Описва принципите и методите на счетоводното отчитане • Обяснява методите за стойностно оценяване и калкулация • Обяснява значението и ролята на счетоводната информация за ефективното управление на стопанските процеси в предприятието

ПРОЕКТ

Умения	• Начислява текущо разходите и приходите към момента на тяхното възникване • Прилага принципа за действащо предприятие съгласно Закона за счетоводството • Разбира последствията от нарушаване на нормативните изисквания, свързани с организацията на счетоводната дейност
Компетентности	• Подпомага прилагането на счетоводните принципи и методи, като проявява инициативност и креативност
Резултат от ученето 11.2	Прилага счетоводните принципи при отчитането на стопанските операции
Знания	• Познава правилата за организация на счетоводната дейност във всички сфери на стопанството • Познава характеристиките на търговските сделки, в т.ч. и на сделките с трети страни и на сделките в рамките на страните - членки на ЕС • Познава статистическите методи, които се използват в текущата счетоводна обработка и за анализ на финансово-счетоводната информация • Познава публичните онлайн портали и публичните онлайн системи на структурите на държавната администрация - Национална агенция за приходите, Национален осигурителен институт и други
Умения	• Планира ежедневната си работа и отчита изпълнението на поставените задачи • Организира своята дейност в съответствие със сроковете, които са нормативно определени или поставени от прекия ръководител • Води синтетични и аналитични счетоводни сметки - откриване, завеждане и приключване • Подава декларации, заявления и информация чрез публичните онлайн портали и публичните онлайн системи на структурите на държавната администрация - Национална агенция за приходите, Национален осигурителен институт и др. • Използва електронен подпис при изпращане на данни, справки, отчети и други към ползвателите на конкретната информация
Компетентности	• Прилага и спазва стриктно изискванията, посочени в нормативните актове, свързани с отчетността в предприятията
Резултат от ученето 11.3	Оперира с първични и вторични счетоводни документи

ПРОЕКТ

Знания	• Познава образците и реквизитите на стандартизираните счетоводни документи и правилата за тяхното изготвяне и обработване • Познава документооборота на стопанската дейност в предприятието и текущото счетоводно отчитане на протичащите стопански операции и процеси
Умения	• Съставя, обработва, сортира и съхранява работна (счетоводна) документация на конкретно работно място в предприятието • Съставя (попълва) вярно и точно стандартизираните първични счетоводни документи • Съставя (попълва) вярно и точно документи, свързани с търговски сделки с трети страни и със страните - членки на ЕС • Съставя (попълва) вярно и точно документи, свързани с разплащанията в страната и в чужбина • Прилага правилата за коригиране на допуснати грешки при съставяне (попълване) на счетоводни документи
Компетентности	• Самостоятелно изготвя конкретни първични и вторични счетоводни документи, като съобразява приложението им в процеса по счетоводно отчитане на описаните в тях стопански операции
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Точно и вярно представя същността на Основни принципи на счетоводното отчитане и технологията на неговото осъществяване Част по практика на професията: • Обосновава значението на счетоводството за дейността на предприятията и вярно и точно описва основните принципи и методи на счетоводната дейност
Средства за оценяване	Част по теория: писмен изпит Част по практика: изпълнение на практическа задача по индивидуално практическо задание
ЕРУ № 12	**Основи на бизнес статистиката и визуализацията на данни**
Резултат от ученето 12.1	Познава основите на информационното осигуряване и основните понятия в статистиката
Знания	• Познава националната статистическа система и нормативната уредба в статистиката • Познава структурата на Националния статистически институт и предлагания от него онлайн публичен достъп до статистически данни • Познава основни видове регистри и формуляри в статистическата информационна система

ПРОЕКТ

	• Познава основни понятия в статистиката: статистическа съвкупност, подсъвкупност и единица, статистически признак, скали за измерване; статистическа структура и разпределение
Умения	• Използва регистрите и информационната онлайн система на Националния статистически институт • Отправя заявки за статистическа информация чрез уебсайта на Националния статистически институт • Определя основни статистически съвкупности, подсъвкупности, с измерители, приложими статистически скали, структура и разпределение по отношение на конкретна съвкупност от статистически данни
Компетентности	• Използва информационните регистри на НСИ, като извлича и правилно интерпретира получените статистически данни
Резултат от ученето 12.2	Познава статистическото ситуационно (описателно) изследване, включително видовете средни величини
Знания	• Описва различните видове абсолютни и относителни статистически величини: алгебрични средни величини, аритметични средни величини, неалгебрични средни величини (мода и медиана) • Описва статистическото разсейване, асиметрия и ексцес • Обяснява концепцията за темп на нарастване и как се изчислява
Умения	• Изчислява алгебрична и аритметична средна величина на набор от числови данни • Изчислява неалгебрични средни величини (медиана и мода) на набор от числови данни • Изчислява измерители на статистическото разсейване
Компетентности	• Избира подходяща средна величина в зависимост от контекста
Резултат от ученето 12.3	Представя таблично и графично статистически данни
Знания	• Обяснява какво представляват таблиците и графиките като средство за представяне на данни • Изброява видовете диаграми: стълбови, кръгови и линейни • Познава основите на визуализацията на данни и значението ѝ за анализа
Умения	• Изготвя таблици, които представят статистически данни по ясен и структуриран начин • Създава основни графики и диаграми за визуализиране на количества и съотношения • Коментира предоставената информацията в таблици и графики и извлича изводи

ПРОЕКТ

Компетентности	• Избира предпочитан метод за представяне на данни, в зависимост от наличните данни и поставените задачи
Резултат от ученето 12.4	Познава статистическото изследване на развитието
Знания	• Обяснява понятието „статистически времеви ред” • Обяснява основните методи за измерване скоростта на развитието и показателите за развитието • Обяснява основните видове статистически индекси и тяхната същност: индивидуални индекси, множествени индекси, както и връзката между индексите на равнище, обем и маса • Познава методите за измерване на тенденцията на развитието
Умения	• Разпознава видовете статистически индекси • Изчислява основни видове статистически индекси въз основа на конкретен набор от данни • Определя и начертава наличието на тенденция (тренд) в статистически времеви ред
Компетентности	• Избира подходящ индекс или метод за измерване на тенденцията в зависимост от контекста на предоставените му статистически данни
Резултат от ученето 12.5	Познава основните принципи и методи на извадковото статистическо изследване
Знания	• Обяснява разликата между генерална съвкупност и статистическа съвкупност • Обяснява същността на стохастичната грешка в оценката и доверителните интервали • Обяснява последователността на планиране на обема на проста случайна извадка
Умения	• Провежда несложно извадково изследване • Изчислява величина на стохастичната грешка при извадково изследване • Планира обема на проста случайна извадка
Компетентности	• Изчислява обема на необходимата извадка при зададена величина на стохастичната грешка
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Точно и вярно представя същността на основните средни величини, индекси и тенденции на развитие Част по практика на професията: • Обосновава значението на правилното и коректното сравнение и съпоставяне на информацията

ПРОЕКТ

Средства за оценяване	Част по теория: писмен изпит Част по практика: изпълнение на практическа задача по индивидуално практическо задание

3.2.1. Специфична професионална подготовка по професията

ЕРУ № 13	**Информационни и комуникационни технологии в маркетинга и рекламата**
Резултат от учене 13.1	Обработва информация с информационни и комуникационни технологии
Знания	● Познава основни онлайн системи, необходими за ежедневната работа ● Познава основните видове софтуер за стационарен, онлайн или облачен режим на използване ● Описва начините за създаване на директории (папки) на цифрови устройства и в облачни платформи ● Познава различни софтуерни приложения за възпроизвеждане на даден тип цифрово съдържание (текст, изображение, аудио, видео)
Умения	● Използва основни онлайн системи за деклариране и подаване на информация, необходими в работата ● Извършва въвеждане на данни чрез съответните специализирани софтуерни приложения в стационарен, онлайн или облачен режим ● Сравнява информацията в различни източници и оценява нейната надеждност с помощта на определени критерии ● Записва, редактира и съхранява в различни формати цифрово съдържание (текст, изображения, аудио, видео, уеб страници и др.) по класифициран начин, използвайки поддиректории (папки) на цифрови устройства и/или в облачни платформи ● Възпроизвежда вече записано цифрово съдържание
Компетентности	● Демонстрира самостоятелно владеене на ИКТ при обработването на информация
Резултат от учене 13.2	Създаване на дигитално съдържание със специализирани софтуерни приложения
Знания	● Посочва функционалните възможности на специализираните софтуерни приложения за създаване на цифрово съдържание от различен тип ● Описва функционалните възможности на специализираните финансово-счетоводни софтуерни приложения за редакция на цифрово съдържание от различен тип
Умения	● Подпомага създаване на сложно цифрово съдържание (текст, таблици, изображения, аудио, видео) с различни оформления ● Редактира цифрово съдържание, като ползва функции на

ПРОЕКТ

	форматиране ● Оформя цифрово съдържание, създадено от друг, като ползва разширени функции на форматиране ● Използва специализирани софтуерни бизнес приложения ● Поддържа фирмения уебсайт и другите онлайн информационни канали
Компетентности	● Подбира необходимите компоненти, текстово и визуално съдържание при създаването на електронно съдържание, като спазва международните и националните разпоредби за съблюдаване на авторското и сродните му права на индустриална собственост
Резултат от учене 14.3	Подава финансово-счетоводна информация онлайн
Знания	● Познава информационните системи за подаване на финансово-счетоводна, данъчна, осигурителна и статистическа информация на българската държава ● Познава изискванията за кои видове подавани данни се изисква удостоверяване с персонален идентификационен код (ПИК) и класифициран електронен подпис (КЕП)
Умения	● Подпомага подготовката в необходимия електронен формат на документацията, която следва да се подаде онлайн в информационните системи на Европейския съюз и българската държава ● Прилага изискванията за удостоверяване на подаваната информация с персонален идентификационен код (ПИК) и класифициран електронен подпис (КЕП)
Компетентности	● Правилно подбира най-подходящи файлови формати, средства и подходи за електронна идентификация
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: ● Точно и вярно представя основните изисквания за приложение, принципите на работа и функционалните възможности на специализираните софтуерни приложения и ИКТ Част по практика на професията: ● Прилага в правилна последователност и в необходимия обем стъпките и етапите за изпълнението на конкретна възложена задача със специализиран търговски, складов, финансово-счетоводен и счетоводен софтуер за стационарен, онлайн или облачен режим на използване
Средства за оценяване	Част по теория: писмен изпит Част по практика: изпълнение на практическа задача по индивидуално практическо задание
ЕРУ № 14	**Дигитални платформи за електронна търговия**

ПРОЕКТ

Резултат от учене 14.1	Създава електронен магазин
Знания	● Изброява основните платформи за електронна търговия ● Обяснява процеса по изграждане на онлайн магазин, включително избор на домейн, хостинг и настройки ● Разграничава видовете продукти (физически, дигитални, абонаментни) и техните спецификации ● Описва основните компоненти на продуктовата страница (заглавие, описание, изображения, цена)
Умения	● Създава електронен магазин, като използва избрана платформа и прилага основните настройки ● Конфигурира методи за разплащане и доставка според нуждите на бизнеса ● Добавя продукти и описания в електронния магазин ● Актуализира информацията в магазина, като следи наличности и цени
Компетентности	● Осигурява функционалността и коректността на електронния магазин чрез редовна поддръжка и актуализация
Резултат от учене 14.2	Управлява клиентските поръчки и проследява изпълнението им
Знания	● Изброява етапите на обработка на поръчки – приемане, обработка, изпращане, връщане ● Обяснява разликите между различните системи за плащане и доставка ● Разграничава основните причини за отказани поръчки и начини за тяхното управление ● Описва законовите изисквания за защита на потребителите при онлайн търговия
Умения	● Обработва клиентски поръчки в платформата на електронния магазин ● Комуникира с клиенти относно статус на поръчката и възможности за връщане ● Следи за изпълнението на поръчките и информира клиентите за забавяния ● Работи със софтуер за управление на поръчки
Компетентности	● Извършва коректната обработка и проследяване на клиентските поръчки, за да се минимизират грешките
Резултат от учене 14.3	Анализира продажбите и потребителското поведение в електронния магазин
Знания	● Изброява ключови показатели за ефективност (като средна стойност на поръчката, процент на изоставени електронни колички) ● Обяснява методите за анализ на клиентското поведение в електронната търговия ● Разграничава различните видове клиентски сегменти и техните нужди ● Описва как се използват онлайн инструменти за следене на продажбите

ПРОЕКТ

Умения	● Използва аналитични инструменти за наблюдение на поведението на клиентите ● Сравнява резултатите от различни маркетингови кампании ● Подпомага предлагането на корекции в продуктовата политика въз основа на анализи ● Подпомага докладването на резултатите на екипа, използвайки визуализации и отчети
Компетентности	● Подобрява ефективността на електронния магазин чрез използване на аналитични инструменти за изследване и оптимизация на потребителското поведение
Резултат от учене 14.4	Прилага принципите за създаване на лесна за използване навигация в магазина
Знания	● Изброява основните изисквания за качествени продуктови изображения ● Обяснява как се създават ангажиращи продуктови описания ● Разграничава различните типове визуални елементи, които привличат вниманието ● Описва техниките за уникално потребителско изживяване в електронната търговия
Умения	● Редактира изображения за по-добро представяне в електронния магазин ● Създава атрактивни продуктови описания, които насърчават покупка ● Прилага принципите за създаване на лесна за използване навигация в магазина ● Тества визуализацията и извършва подобрения според обратната връзка
Компетентности	● Подобрява продуктовото представяне и потребителското изживяване в онлайн магазина чрез визуални и текстови оптимизации
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: ● Представя и описва вярно и точно основните характеристики на дигитални платформи за електронна търговия Част по практика на професията: ● Вярно и точно изпълнява практическата задача като последователност от стъпки и действия
Средства за оценяване	Част по теория: писмен изпит Част по практика: изпълнение на практическа задача по индивидуално практическо задание
ЕРУ № 15	**Клиентско обслужване и управление на поръчки в електронната търговия**
Резултат от учене 15.1	Обработва и управлява клиентските поръчки
Знания	● Изброява основните стъпки в процеса на обработка на

ПРОЕКТ

	поръчки ● Обяснява как функционират различните методи за плащане и доставка ● Разграничава различните статуси на поръчките (приета, обработена, изпратена, върната) ● Описва процедурите за анулиране или промяна на поръчка
Умения	● Приема и обработва клиентски поръчки чрез платформи за електронна търговия ● Проверява за коректност информацията за плащане и доставка ● Комуникира с логистичните партньори за изпълнението на доставките ● Решава проблеми, свързани със закъснели или сгрешени поръчки
Компетентности	● Гарантира бърза и точна обработка на клиентските поръчки, като минимизира грешките
Резултат от учене 15.2	Управлява процеса по рекламации и връщане на стоки
Знания	● Изброява основните причини за рекламации и връщане на продукти ● Обяснява законовите изисквания за връщане и замяна на стоки ● Разграничава правилата за гаранционни и извънгаранционни рекламации ● Описва начините за комуникация с клиенти относно рекламации
Умения	● Приема и обработва клиентски рекламации според установените процедури ● Съдейства за замяна или възстановяване на сумата на клиента ● Използва софтуер за управление на рекламации и обратна връзка ● Докладва за чести проблеми с дадени продукти на мениджърите
Компетентности	● Гарантира ефективно управление на рекламациите, като се стреми да запази доверието на клиентите
Резултат от учене 15.3	Анализира обратната връзка от клиенти и предлага подобрения
Знания	● Изброява методите за събиране на обратна връзка (анкети, ревюта, чат комуникация) ● Обяснява как потребителските мнения влияят върху продажбите и репутацията на бизнеса ● Разграничава положителните и отрицателните отзиви Описва процеса на внедряване на клиентски предложения за подобрение
Умения	● Събира обратна връзка чрез анкети и коментари в социалните мрежи ● Анализира тенденциите в клиентските отзиви и

ПРОЕКТ

	идентифицира проблемни области ● Комуникира резултатите с маркетинговия и търговския екип ● Предлага подобрения на продуктовата гама и обслужването въз основа на клиентските отзиви
Компетентности	● Подобрява клиентското преживяване чрез анализ и внедряване на препоръки от клиентите
Резултат от учене 15.4	Осъществява комуникация с чуждестранни клиенти и международни партньори и контрагенти
Знания	● Познава терминологията за делова комуникация на чужд език ● Разбира правилата за официална кореспонденция с международни клиенти
Умения	● Използва чужд език при комуникация ● Води писмена и устна комуникация с чуждестранни партньори ● Участва в международни срещи и електронна кореспонденция ● Прилага правилата за произношение и правоговор на речниковия запас от думи и изрази на чужд език
Компетентности	● Професионално използва чужд език, като спазва правилата и особеностите на езиковите норми
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: ● Представя и описва вярно и точно основните характеристики на клиентско обслужване и управление на поръчки в електронната търговия Част по практика на професията: ● Вярно и точно изпълнява практическата задача като последователност от стъпки и действия
Средства за оценяване	Част по теория: писмен изпит Част по практика: изпълнение на практическа задача по индивидуално практическо задание
ЕРУ № 16	**Ценообразуване и ценова политика в електронната търговия**
Резултат от учене 16.1	Избира подходящи методи за ценообразуване
Знания	● Описва основните методи за ценообразуване като ценообразуване на базата на разходи, конкурентно ценообразуване и ценообразуване на стойност ● Знае основните принципи на пазарната икономика и как те влияят на ценообразуването
Умения	● Сравнява различните ценови стратегии на конкурентите, за да определи най-добрата ценова политика ● Подпомага планирането на устойчиви ценови решения, които отговарят на целите на компанията и желанията на клиентите ● Подпомага изготвянето на основни цени за продукти/услуги, които съответстват на пазарните

ПРОЕКТ

	изисквания и разходите на организацията
Компетентности	● Подпомага избирането и прилагането на подходящи методи за ценообразуване, което позволява на предприятието да позиционира продуктите си оптимално на пазара
Резултат от учене 16.2	Определя оптимални цени и ценови предложения
Знания	● Разбира концепцията за оптимални цени и как те влияят на продажбите и печалбите на компанията ● Познава как законите за търсенето и предлагането влияят върху ценовите равнища ● Обяснява влиянието на сезонността, потребителските нагласи и други ценови и неценови детерминанти
Умения	● Подпомага определянето на оптималната цена за продукти или услуги на базата на разходи, конкурентни цени и желанията на потребителите ● Изготвя ценови предложения, които са конкурентоспособни и привлекателни за целевата аудитория ● Подпомага провеждането на проучвания и анкети, за да събере информация относно предпочитанията на клиентите и тяхната готовност да плащат
Компетентности	● Съдейства за определянето на оптимални цени и ценови предложения за постигането на желаните нива на продажбите и присъствието на съответния пазар
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: ● Описват основните елементи на бизнес стратегията, включително целеви сегменти, предложения за стойност и конкурентни предимства, и могат да обяснят тяхното значение в контекста на успешния бизнес. Част по практика на професията: ● Познават различните подходи за растеж на бизнеса и описват методи за оценка на ефективността на бизнес процесите, включително ключови индикатори на представянето и анализ на клиентска удовлетвореност.
Средства за оценяване	Част по теория: писмен изпит Част по практика: изпълнение на практическа задача по индивидуално практическо задание
ЕРУ № 17	**Дигитален маркетинг и реклама**
Резултат от учене 17.1	Управлява рекламни кампании в дигитални платформи
Знания	● Изброява основни платформи за дигитална реклама ● Обяснява принципите на таргетиране на аудитории и определяне на рекламни бюджети ● Разграничава видовете рекламни кампании – брандиране, продуктова реклама, ремаркетинг ● Описва как се анализира ефективността на кампаниите чрез ключови показатели за изпълнение

ПРОЕКТ

Умения	● Подпомага създаването на рекламни кампании в дигитални платформи ● Подпомага определянето на бюджети и цели ● Настройва аудитории за прецизно таргетиране ● Използва аналитични инструменти за измерване на резултатите ● Оптимизира кампаниите спрямо получените резултати
Компетентности	● Способен е да участва в дейности за осигуряване на ефективността на дигиталните рекламни кампании чрез анализ и оптимизация
Резултат от учене 17.2	Създава маркетингово съдържание за социални мрежи
Знания	● Изброява характеристиките на съдържанието за различните онлайн платформи и социални мрежи ● Обяснява принципите на ангажиращото съдържание – текст, изображения, видеа ● Разграничава типовете публикации – органични, платени, ангажиращи ● Описва начините за анализиране на резултатите чрез специализирани онлайн приложения и инструменти за измерване на ефективността на различните онлайн платформи и социалните мрежи
Умения	● Създава съдържание, което ангажира аудиторията ● Редактира изображения и видеа за социалните мрежи ● Публикува и планира съдържание според маркетинговия календар ● Анализира резултатите от постовете и коригира стратегията
Компетентности	● Осигурява високо ниво на ангажираност чрез създаване на качествено съдържание
Резултат от учене 17.3	Прилага имейл маркетинг кампании
Знания	● Изброява различни видове имейл маркетинг кампании – бюлетини, промоции, автоматизирани съобщения ● Обяснява основните принципи на ефективния имейл маркетинг (персонализация, сегментиране) ● Разграничава платформи за имейл маркетинг ● Описва показателите за успех – отворени имейли, кликвания, конверсии
Умения	● Създава имейл маркетинг кампании с атрактивно съдържание ● Настройва автоматизирани имейли според поведението на клиентите ● Анализира ефективността на имейл кампаниите и прави оптимизации ● Използва A/B тестване (сплит тестване) за подобряване на имейл съдържанието
Компетентности	● Повишава ефективността на комуникацията с клиенти

ПРОЕКТ

	чрез целеви имейл маркетинг
Резултат от учене 17.4	Съдейства за изпълнение на маркетинговия бюджет
Знания	● Изброява ключовите фактори за планиране на маркетинговия бюджет ● Обяснява принципите на оптимизиране на маркетинговите разходи ● Описва етапите на изготвяне на маркетинговия бюджет
Умения	● Определя маркетингов бюджет според целите на бизнеса ● Следи за ефективното разходване на средствата ● Следи изпълнението на дейностите в бюджета ● Коригира бюджета според постигнатите резултати
Компетентности	● Оптимизира разходите за маркетинг, като постига по-добри резултати с наличния бюджет
Резултат от учене 17.5	Създава рекламни послания
Знания	● Познава основните принципи и стратегии, използвани в рекламата за повишаване на продажбите и ефективно въздействие върху аудиторията ● Познава основните правила за изготвяне на изключително предложение за продажба (ИПП) ● Познава основните правила за изготвянето на разпознаваем и въздействащ продуктов и фирмен бранд ● Изброява видовете комуникационни канали за реклама, подходящи за дигиталната среда
Умения	● Предлага креативни и оригинални идеи за реклами ● Създава рекламни послания ● Модифицира рекламните текстове така, че да са ефективни в ценово отношение и степен на разпространение спрямо специфичните характеристики на всеки комуникационен канал и всяка медийна платформа ● Оценява ефективността на различни послания и рекламни кампании
Компетентности	● Способен е да разработва реклами, които успешно увеличават продажбите, привличат и задържат вниманието на целевата аудитория, което води до увеличаване на продажбите и разпознаваемостта на марката
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: ● Представя и описва вярно и точно основните характеристики на дигитален маркетинг и реклама Част по практика на професията: ● Вярно и точно изпълнява практическата задача като последователност от стъпки и действия

ПРОЕКТ

Средства за оценяване	Част по теория: писмен изпит Част по практика: изпълнение на практическа задача по индивидуално практическо задание
ЕРУ № 18	**Оптимизация за търсачки и управление на онлайн репутация**
Резултат от учене 18.1	Оптимизира съдържанието на уебсайт за по-добро позициониране в търсачките
Знания	● Изброява основните фактори за оптимизация на търсачки (ключови думи, мета описания, линкове, структура на сайта) ● Обяснява разликите между стратегии за оптимизация на страницата и стратегии за оптимизация извън страницата ● Разграничава черни и бели техники за оптимизация на търсачки и техните рискове ● Описва как работят алгоритмите на търсачките и как влияят върху класирането
Умения	● Анализира ключови думи и определя подходящи фрази за оптимизация на търсачките ● Редактира текстовото съдържание на уебсайта, за да подобри неговата видимост ● Оптимизира изображения, мета описания и заглавия за по-добро индексиране ● Използва инструменти за анализ, мониторинг и оптимизация на търсачки
Компетентности	● Осигурява по-добро позициониране на уебсайта в резултатите на търсачките чрез правилно прилагане на стратегии за оптимизация на търсачки
Резултат от учене 18.2	Управлява онлайн репутацията на бранда
Знания	● Изброява платформите, които влияят на онлайн репутацията ● Обяснява стратегиите за управление на отзиви и реакция при негативни коментари ● Разграничава автентичните клиентски отзиви от злонамерени или подвеждащи ревюта ● Описва начините за изграждане на положителен имидж чрез връзки с обществеността и ангажираност в социалните медии
Умения	● Следи онлайн репутацията чрез инструменти за мониторинг ● Отговаря професионално на клиентски отзиви и коментари, като поддържа добрия имидж на бранда ● Инициира кампании за събиране на положителни отзиви от доволни клиенти ● Решава кризисни ситуации, свързани с негативни мнения и коментари

ПРОЕКТ

Компетентности	● Поддържа добрия имидж на бранда чрез ефективно управление на онлайн репутацията
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: ● Представя и описва вярно и точно основните характеристики на оптимизация за търсачки Част по практика на професията: ● Вярно и точно изпълнява практическата задача като последователност от стъпки и действия
Средства за оценяване	Част по теория: писмен изпит Част по практика: изпълнение на практическа задача по индивидуално практическо задание
ЕРУ № 19	**Създаване и работа с бази данни**
Резултат от учене 19.1	Създава бази данни
Знания	● Описва какво представлява база данни и защо е важна за електронната търговия, маркетинга и рекламата ● Изброява основните видове бази данни (релационни, обектно ориентирани и NoSQL) и обяснява кога кой тип се използва ● Обяснява какво представляват таблици, полета и записи в релационна база данни
Умения	● Избира най-подходящия тип база данни за конкретна задача в електронната търговия, маркетинга и рекламата
Компетентности	● Проектира ефективна и мащабируема релационна база данни, като отчита специфичните изисквания на приложението
Резултат от учене 19.2	Създава записи
Знания	● Описва процеса на добавяне на нови записи в таблици на база данни ● Описва типа на данните ● Обяснява какво представляват първичните и външните ключове и как те се използват при създаването на записи
Умения	● Използва интерфейс на софтуер за управление на бази данни или SQL команди за добавяне на нови записи в таблици ● Осъществява създаване на записи с външни ключове, свързващи ги с други таблици
Компетентности	● Избира най-подходящия метод за създаване на записи (ръчно въвеждане, импортиране от файл и други) в зависимост от обема на данните
Резултат от учене 19.3	Вмъква записи
Знания	● Описва процеса на вмъкване на записи от външни източници в базата данни посредством импортиране

ПРОЕКТ

	на данни от файл, създаване на линк към файл или непосредствено вмъкване на запис в таблицата ● Изброява различните формати на файлове, които могат да се използват за вмъкване на записи (CSV, TXT, XML и други)
Умения	● Използва интерфейс на софтуер за управление на бази данни или SQL команди за вмъкване на записи от външни източници ● Осъществява обработка на грешки и отстраняване на проблеми при вмъкването на записи
Компетентности	● Избира най-подходящия формат на файлове и метод за вмъкване на записи в зависимост от структурата на данните
Резултат от учене 19.4	Модифицира записи
Знания	● Изброява различните операции за модифициране на записи (редактиране, изтриване и други) ● Описва процеса на промяна на вече съществуващи записи в таблици на база данни ● Обяснява как се използват SQL команди за извършване на модификации
Умения	● Използва интерфейс на софтуер за управление на бази данни или SQL команди за редактиране на записи в таблици ● Извършва изтриване на записи, които вече не са необходими ● Осъществява модифициране на записи с външни ключове, като внимава за целостта на данните
Компетентности	● Избира най-подходящия метод за модифициране на записи в зависимост от промените, които трябва да бъдат направени
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: ● Представя и описва вярно и точно основните характеристики на осъществяваната дейност Част по практика на професията: ● Вярно и точно изпълнява практическата задача като последователност от стъпки и действия
Средства за оценяване	Част по теория: писмен изпит Част по практика: изпълнение на практическа задача по индивидуално практическо задание
ЕРУ № 20	**Компютърна графика**
Резултат от учене 20.1	Познава основните графични формати и техните приложения
Знания	● Познава характеристиките на графичния дизайн и визуалната идентичност ● Изброява основни графични формати ● Познава характеристиките на графичните формати ● Разпознава приложение на векторната и растерната

ПРОЕКТ

	графика
Умения	● Избира правилния графичен формат ● Работа със софтуерни програми за обработка на изображения ● Оптимизира изображения, за да съответстват на изискванията за качество и размер ● Създава графики с внимание към детайла
Компетентности	● Използва специализирани програмни продукти за създаване и обработка на графики, като прилага високи стандарти за качество и естетика
Резултат от учене 20.2	Подготвя графики за електронен магазин
Знания	● Познава спецификациите на изображенията за електронни магазини ● Познава важността на оптимизацията на изображенията ● Познава методи за намаляване на размера на изображения
Умения	● Извършва компресиране на изображения ● Използва програми за редактиране на изображения ● Представя изображения и графики в подходящ формат
Компетентности	● Подготвя изображения за електронни магазини, като ги оптимизира и компресира
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: ● Представя и описва вярно и точно основните характеристики на осъществяваната дейност Част по практика на професията: ● Вярно и точно изпълнява практическата задача като последователност от стъпки и действия
Средства за оценяване	Част по теория: писмен изпит Част по практика: изпълнение на практическа задача по индивидуално практическо задание
ЕРУ № 21	**Киберсигурност в електронната търговия и дигиталния маркетинг**
Резултат от учене 21.1	Разбира основните заплахи за киберсигурността в онлайн среда
Знания	● Описва основните видове киберзаплахи: вируси, троянски коне, фишинг, рансъмуеър, DoS и DDoS атаки ● Изброява целите на кибератаките в електронната търговия и дигиталния маркетинг: кражба на данни, компрометиране на уебсайтове, финансови измами, увреждане на репутацията ● Обяснява понятието „социално инженерство” и как то се използва при кибератаки
Умения	● Разпознава признаци на фишинг имейли и съобщения ● Идентифицира слаби пароли и предлага по-сигурни алтернативи ● Оценява риска от посещаване на съмнителни

ПРОЕКТ

	уебсайтове и сваляне на файлове от ненадеждни източници
Компетентности	● Избира подходящи мерки за защита на личните данни в онлайн среда
Резултат от учене 21.2	Прилагане на мерки за защита на уебсайтове и данни
Знания	● Описва основните принципи на сигурност при разработка на уебсайтове и онлайн магазини ● Изброява методите за защита на уебсайтове от хакерски атаки: защитна стена (firewall), SSL сертификати, редовни актуализации на софтуера ● Обяснява как в електронна среда следва да се съхраняват и обработват личните данни на клиентите в съответствие с Общия регламент за защита на личните данни (ОРЗЛД)
Умения	● Извършва проверка за наличие на SSL сертификат на уебсайт ● Осъществява създаване и управление на сигурни пароли за достъп до уебсайта и базата данни
Компетентности	● Избира подходящи инструменти и технологии за осигуряване на киберсигурност
Резултат от учене 21.3	Осигурява сигурност при дигитален маркетинг и реклама
Знания	● Описва основните рискове за сигурността при провеждане на дигитални маркетингови кампании: фалшиви профили, спам, рекламен фрод ● Изброява начините за защита на потребителите от злонамерени реклами и съдържание ● Обяснява как се предотвратява разпространението на дезинформация и фалшиви новини в онлайн среда
Умения	● Разпознава фалшиви профили и ботове в социалните мрежи ● Идентифицира съмнителни реклами и съобщения ● Осъществява филтриране на спам и злонамерени коментари
Компетентности	● Избира подходящи платформи и инструменти за дигитален маркетинг, които осигуряват защита на потребителите
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: ● Представя и описва вярно и точно основните характеристики на осъществяваната дейност Част по практика на професията: ● Вярно и точно изпълнява практическата задача като последователност от стъпки и действия
Средства за оценяване	Част по теория: писмен изпит Част по практика: изпълнение на практическа задача по индивидуално практическо задание
ЕРУ № 22	**Приложение на изкуствения интелект в електронната търговия, маркетинга и рекламата**

ПРОЕКТ

Резултат от учене 22.1	Разбира основите на изкуствения интелект (ИИ)
Знания.	● Описва какво е изкуствен интелект и как се различава от обикновения софтуер ● Изброява основните принципи на работа на ИИ: учене, разпознаване на образи, вземане на решения ● Обяснява какво е машинно учене (Machine Learning) и как изкуственият интелект се учи от данни
Умения	● Разпознава различни видове приложения с изкуствен интелект: гласови асистенти, чатботове, препоръчителни системи и други ● Оценява ползите и недостатъците от използването на изкуствен интелект
Компетентности	● Подпомага вземането на решения за използване на изкуствения интелект в различни области в електронната търговия, маркетинга и рекламата
Резултат от учене 22.2	Видове библиотеки и инструменти за изкуствен интелект
Знания	● Обяснява най-популярните езици за програмиране, които се използват за разработване на изкуствен интелект: Python, Java и др. ● Описва основни библиотеки за разработка на изкуствен интелект ● Описва приложението на основни библиотеки
Умения	● Разпознава различните платформи за изкуствен интелект и определя коя е най-подходяща за дадена задача ● Обяснява най-популярните инструменти за разработка на изкуствен интелект
Компетентности	● Аргументира необходимостта от използването на дадена библиотека за изкуствен интелект и избира инструменти за създаване на прости модели с изкуствен интелект
Резултат от учене 22.3	Видове изкуствен интелект и приложения в електронната търговия
Знания	● Описва видовете изкуствен интелект, които се използват в електронната търговия: препоръчителни системи, чатботове, инструменти за анализ на данни ● Изброява примери за онлайн приложения/сайтове, които използват изкуствен интелект ● Обяснява как изкуственият интелект помага на онлайн магазините да предлагат по-добри продукти и услуги на клиентите
Умения	● Използва базирани на изкуствен интелект препоръчителни системи, за да намира интересни продукти ● Комуникира с чатботове на изкуствен интелект, за да получи информация и помощ ● Преглежда и проверява генерирани отчети чрез

ПРОЕКТ

	изкуствен интелект за продажбите и поведението на клиентите
Компетентности	● Подпомага процеса по избор на инструменти, базирани на изкуствен интелект за електронна търговия
Резултат от учене 22.4	Видове изкуствен интелект и приложения в маркетинга и рекламата
Знания	● Описва видовете изкуствен интелект, които се използват в дигиталния маркетинг и рекламата: инструменти за персонализация, автоматизирани рекламни кампании, анализ на данни ● Изброява примери за онлайн приложения/сайтове, които използват изкуствен интелект: Facebook Ads, Google Analytics, HubSpot и други ● Обяснява как изкуственият интелект помага да се създават по-ефективни реклами и да се достигне до правилната аудитория
Умения	● Използва инструменти на изкуствения интелект за анализ на данни, за да разбере кои реклами са най-ефективни ● Създава базирани на изкуствения интелект рекламни кампании, които се персонализират за всеки потребител ● Преглежда и проверява генерирани с изкуствен интелект отчети за рекламните кампании
Компетентности	● Подпомага процеса по избор на инструменти с изкуствен интелект за дигитален маркетинг
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: ● Представя и описва вярно и точно основните характеристики на осъществяваната дейност Част по практика на професията: ● Вярно и точно изпълнява практическата задача като последователност от стъпки и действия
Средства за оценяване	Част по теория: писмен изпит Част по практика: изпълнение на практическа задача по индивидуално практическо задание

4. Съвкупност от единици резултати от учене, които формират придобиването на квалификация по част от професията „Електронна търговия, маркетинг и реклама“

Степен на професионална квалификация	Ниво по ЕКР/НКР	ЕРУ № … от списъка по т. 3. 1. (мин. 3 броя ЕРУ, поне 1 ЕРУ е от специфичната ПП)
II	3	ЕРУ 14, ЕРУ 15, ЕРУ 17
III	4	ЕРУ 14, ЕРУ 20, ЕРУ 21

ПРОЕКТ

5. Изисквания към материалната база

5.1. Изисквания към кабинетите за обучение по теория на професията – характеристики, обзавеждане, оборудване, софтуер

5.1.1. Основно оборудване на учебния кабинет за обучение по практика: работно място на всеки обучаван (работна маса и стол), компютър, подходящи програмни продукти за текстообработка, демо и/или обучителни версии на софтуерни продукти, необходими за обучението, демо или обучителна версия на счетоводен софтуер, електронни таблици, системи за управление на бази данни, интернет, бяла или електронна (интерактивна) учебна дъска, шкафове, гладка свободна стена за окачване на табла, платно за прожектиране, принтер, скенер, мултимедия, работно място на обучаващия (работна маса и стол).

5.1.2. Учебни пособия за обучение по теория: демонстрационни макети и модели; онагледяващи табла; учебни видеофилми и симулации; програмни продукти, образци и бланки на документи и др. Основно оборудване на учебния кабинет за обучение по теория: работно място на всеки обучаван (работна маса и стол), работно място на обучаващия (работна маса и стол), компютър, интернет, учебна дъска, шкафове, гладка свободна стена за окачване на табла, платно за прожектиране, други средства за обучение и дидактическа техника.

5.2. Изисквания към учебната база за обучение по практика на професията – характеристики, обзавеждане, оборудване, софтуер

5.2.1. Основно оборудване на учебния кабинет за обучение по практика: работно място на всеки обучаван (работна маса и стол), компютър, подходящи програмни продукти за текстообработка, демо и/или обучителни версии на софтуерни продукти, необходими за обучението, демо или обучителна версия на счетоводен софтуер, електронни таблици, системи за управление на бази данни, интернет, бяла или електронна (интерактивна) учебна дъска, шкафове, гладка свободна стена за окачване на табла, платно за прожектиране, принтер, скенер, мултимедия, работно място на обучаващия (работна маса и стол).

5.2.2. Учебни пособия за обучение по практика: демонстрационни макети и модели; онагледяващи табла; учебни видеофилми; специализирани софтуерни бизнес приложения за използване за демонстрационни и учебни цели, демонстрационни модели, образци и бланки на документи, образци на фирмени планови документи на хартиен и онлайн носител, образци на реклами и др.

ПРОЕКТ

6. Изисквания към обучаващите

Право да преподават по теория и практика на професията имат лица с висше образование и образователно-квалификационна степен „магистър“ или „бакалавър“ по специалности от професионално направление „Икономика“ от областта на висше образование „Социални, стопански и правни науки“ и от професионално направление „Информатика и компютърни науки“ от областта на висше образование „Природни науки, математика и информатика“ от Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления (ДВ, бр. 64 от 2002 г.), съответстващи на професията.

Учителска длъжност по учебен предмет или модул от професионалната подготовка, както и от специализираната подготовка може да се заема и от лица със завършено висше образование по съответната специалност и без професионална квалификация „учител“.

По учебен предмет или модул от професионалната подготовка могат да преподават лица, които отговарят на необходимите изисквания, посочени в Наредба № 15 от 22 юли 2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

По учебен предмет или модул от професионалната подготовка, за който няма съответно професионално направление в Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, могат да преподават лица без висше образование и без придобита професионална квалификация „учител“, ако са придобили съответната професионална квалификация при условията и по реда на Закона за професионалното образование и обучение.

Препоръчително е на всеки три години обучаващите да преминават курс за актуализиране на професионалните си знания, умения и компетентности.

ПРОЕКТ